

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTOR SAM
Miljö- och hållbarhetsenheten
Anton Mankesjö

Yttrande gällande anmälan om vattenverksamhet Kjulavägens vattenförening.

Länsstyrelsen i Stockholms län dnr 45603-2019

Samhällsutvecklingskontoret på Täby kommun (härefter *Täby kommun*) och Täby fastighetsaktiebolag (härefter *TFAB*) har mottagit anmälan om vattenverksamhet för bortledning av ytvatten från Rönningesjön på fastigheten Viggbyholm 74:1). Sökande är Kjulavägens vattenförening, se bilaga 2.

Täby kommun och TFAB lämnar härmed ett gemensamt yttrande till denna anmälan.

Rådighet över vattenverksamheten

En grundförutsättning för att bedriva vattenverksamhet är att ha rådighet över den. Täby kommun hittar inga belägg för att Kjulavägens vattenförening har någon rådighet för att bortleda ytvatten från Täby kommuns fastighet. Det finns således inga avtal eller motsvarande som styrker att Täby kommun skulle ha gett sitt tillstånd för Kjula vattenledningsförening att bedriva sin verksamhet på kommunens fastighet.

Om föreningen själva skulle ha avtal eller motsvarande som motsäger ovanstående, och på så sätt kunna styrka att de har rådighet över vattenverksamheten på kommunens fastighet, vill Täby kommun och TFAB framföra en rad synpunkter och villkorskrav på nästkommande sidor.

Observera att nästkommande sidor i detta dokument endast är relevanta för vattenverksamheten givet att Kjulavägens vattenförening kan påvisa att de har rådighet att bortleda ytvatten från Täby kommuns fastighet.

Utifrån ovanstående anser Täby kommun och TFAB att Länsstyrelsen i Stockholms län inte kan ge beslut om vattenverksamhet för Kjulavägens vattenförening förrän frågan om verksamhetens rådighet är klargjord.

Angående uttagets omfattning

Sökande har angett att man på årlig basis avser ta ut 32 m³ ytvatten från Rönningesjön för bevattning. Uppgiften baseras inte på tidigare uppmätta mängder utan är en uppskattning på att vissa medlemmar tar vatten och andra inte.

Vattenledningsföreningen skriver i mail till Länsstyrelsen i Stockholms län, i bifogade handlingar till ansökan, att:

"I verkligheten kan det alltså vara både mindre och mer vatten som tas upp."

32 m³ vatten motsvarar ungefär 80 timmar med en vattenspridare (givet att en vattenspridare gör av med 400 l/h). Täby kommun och TFAB gör bedömningen att Kjulavägens vattenförening rimligen gör av med mer vatten än så under en växtsäsong.

Täby kommun och TFAB anser därför att nedanstående bör ingå i Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut om vattenverksamheten:

- **Sökande ändrar sitt uttag till 500 alternativt 1000 m³**

Täby kommun och TFAB anser att man i ansökan bör utöka volymen vatten till 500 m³ eller 1000 m³. På så sätt tas höjd av sökande att uttaget kan vara större än vad de angett i nuvarande ansökan.

Täby kommun och TFAB anser att Länsstyrelsen i Stockholms län ska villkora beslut om vattenverksamhet för Kjulavägens vattenförening med att föreningen skall installera en vattenmätare. (*Är med i punktlista med andra förslag på villkor i slutet av detta dokument*) Detta på grund av tre huvudsakliga anledningar:

För det första anser Täby kommun och TFAB att Länsstyrelsen i Stockholms län inte kan utföra en korrekt eventuell tillsyn av vattenverksamheten utan en vattenmätare.

För det andra vill Täby kommun och TFAB hänvisa till 26 kap 19 § i miljöbalken, som säger att den som bedriver verksamhet fortlöpande skall planera och kontrollera sin verksamhet för att motverka eller förebygga olägenheter för människors hälsa eller påverkan på miljön. Utan en vattenmätare går det inte att säga om och i så fall hur föreningen medför eventuella olägenheter eller påverkar miljön.

För det tredje så är en vattenmätare ett rimligt krav därför att ett beslut om vattenverksamhet gäller i 5 år. Under dessa 5 år, med vattenmätning av faktisk förbrukning, kommer sökande få en mycket bättre bild av sitt årliga snittuttag. 5 år efter detta beslut kommer föreningen behöva anmäla sin vattenverksamhet igen, och har då mer korrekta siffror att hänvisa till.

Angående uttagets påverkan på växt- och djurliv

Ett uttag på 32 m³ ger ingen påverkan på vattenstånd eller växt- och djurlivet i sjön som helhet, bedömer Täby kommun och TFAB. Dock bör intagsröret vara utformat så att småfisk, yngel etc. inte suggs upp.

Om sökande ökar sitt uttag som beskrivet ovan är bedömningen i princip densamma. Ett uttag om 500 eller 1000 m³ är en bråkdel av den totala sjövolymen (runt 2 miljoner m³). Påverkan på vattenståndet samt växt- och djurliv i sjön som helhet av ett uttag om 500-1000 m³ är minimal eller obefintlig. Framförallt eftersom uttaget sker över en hel växtsäsong.

Angående begränsningar i bortledningen av ytvatten

Bakgrund

Det förs en diskussion mellan samtliga nyttjanderättsinnehavare om vattenståndet i sjön. Bakgrunden är att det var rekordlångt 2018, då den varma sommaren bidrog till hög avdunstning och låg tillrinning. Ytvattenuttagens påverkan på vattenståndet har också varit uppe ämne för tillsynsärenden hos Länsstyrelsen i Stockholms län 2018-2019, samt två ärenden i mark- och miljödomstolen under 2019.

Både under sommaren 2018 och 2019 har det låga vattenståndet inneburit svårigheter för båtägare att komma ut i sjön. Allvarligast konsekvensen av det låga vattenståndet i sjön har hittills varit att man båda somrarna fått stänga av hopptornet på Ängsholmsbadet pga. säkerhetsriskerna med lågt vattenstånd. I början på juni 2019 stängdes hopptornet av, då var vattendjupet utanför hopptornet 3,5 m, vattenståndet ungefär + 6,9 möh i RH00.

Hopptornet är placerat på en plats i sjön som, vid normala vattenstånd, är mellan 3,5 – 4 meter djupt, se bifogad djupkarta i bilaga 3.

De långsiktiga konsekvenserna av lågt vattenstånd i Rönningesjön på växt- och djurliv samt vattenkvalité i sjön är för tidigt att uttala sig om.

Vattenståndet i sjön har tidigare mätts av vid en sjöpegel vid Rönninge by, på sjöns östra sida. Då den varit placerad på en brygga har tillförlitligheten kunnat ifrågasättas, pga. rörelser i bryggan. Täby kommun har under sommaren 2019 installerat en digital vattenståndsmätare vid Ängsholmsbadet.

Vattendom VA 66/74

Sjön regleras genom en vattendom (VA 66/74), se bilaga 4. Vattendomens syfte var att kunna muddra sjöns utlopp samt sänka av sjön vid höga nivåer, främst vintertid, genom ett dämme med luckor i utloppsbacken.

I domen finns dock ingen beslutad miniminivå för vattenståndet utan endast att vattenståndet i sjön ej får överstiga + 7,3 möh i RH00.

Beslut om vattenverksamhet gällande uttag av vatten i Rönningesjön vid bevattningsförbud

Täby kommun ansökte, och fick i september 2019 (se bilaga 5) beslut på att vid ett kommunalt bevattningsförbud bortleda 100 m³ ytvatten/dygn och max 10 000 m³/år. När det råder kommunalt bevattningsförbud får inte dricksvatten användas för bevattning.

Kommunen vill därför kunna ta ut sjövattnen, i en sådan situation, för att fortsatt kunna vattna t.ex. nyplanteringar och garantibevattningar.

Villkor i beslutet om vattenverksamhet kopplat till vattenstånd och allmänna intressen

Utifrån ovanstående anser Täby kommun och TFAB att beslut om vattenverksamhet för Kjulavägens vattenförening bör innehålla följande villkor:

1. Kjulavägens vattenförening får inte bortleda ytvatten från Rönningesjön när vattenståndet i sjön är så lågt att hoppornet vid Ängsholmsbadet behöver stängas av. När vattendjupet utanför hoppornet är vid en så pass låg nivå kommer Täby kommun kontakta föreningen.
2. Kjulavägens vattenförening får inte bortleda ytvatten från Rönningesjön när Täby kommun samtidigt behöver bortleda ytvatten i händelse av ett kommunalt bevattningsförbud. Vid händelse av kommunalt bevattningsförbud kontakter Täby kommun föreningen.
3. Kjulavägens vattenförening ska installera en vattenmätare för att få bättre kontroll över sitt faktiska uttag av ytvatten från Rönningesjön.

Täby kommun

Täby Fastighetsaktiebolag

Mikael Åklint

enl. fullmakt My Rönnols